

Spravodliví.

Aldo sa díval do chodby zavalenej troskami. Výbuch zrejme bol spôsobený malou bombou, ktorá však bola položená na premyslenom mieste a tak spôsobila len zavalenie chodby a odrezanie jedného sektora od zvyšku podzemnej pevnosti.

Kto to mohol urobiť? Táto otázka sa ozývala všade, no nikto nepoznal odpoveď.

Niekomu napadla spásonosná myšlienka.

Nájdime motív a nájdeme páchatel'a.

Vo všeobecnosti sa ten výbuch považoval za sabotáž.

Možnosť, že to bol nejaký blázon, ktorý nevedel, čo robí, bola ihneď zamietnutá, aj keď bola najjednoduchšia a najpravdepodobnejšia.

Zostávalo málo možností.

Mohol to byť niekto, kto chcel osamostatnenie niektorej časti krytu, čo však bolo takticky a ekonomicky nevýhodné a mimo toho úplná hlúposť.

Mohol to byť protest proti niečomu, ale väčšina ľudí nemala čas na takéto veci, lebo sa starali o to, či prežijú ďalší deň.

A posledná možnosť, všeobecne zaznávaná, bola, že to spravili niekto zvonku.

Ale to nebolo najdôležitejšie.

Najdôležitejšie bolo rýchlo vyčistiť cestu, aby sa tým na druhej strane nič nestalo.

Všetci v kryte boli nervózni. Aldo tiež, pretože obrana by bola v teraz ešte ťažšia ako zvyčajne.

„Aldo!“

Otočil sa. Bežal k nemu Ivan.

„Človeče, kde si toľko? Už si mal byť na hliadke!“

„Hneď som tam.“ odvetil Aldo a vykročil smerom k Centrále.

Ivan sa ponáhľal za ním. „Mimochodom, vieš, čo sa stalo? Zostavili zoznam nezvestných!“

„Naozaj? Je tam niekto známy?“

„Môžeš si to zistiť sám.“ odpovedal Ivan a strčil Aldovi pod nos husto potlačený kus papiera.

Aldo sa zahľbil do čítania. Ani nevnímal, kam ide.

Mnohé mená mu nič nehovorili. Mnohé poznal z počutia. A boli tam aj mená, ktoré poznal veľmi dobre.

„Paulo?“

„Áno. Aj mňa to nepotešilo.“

Aldovi pred očami prebehli všetky spoločné akcie v Centrále.

„Ako by sme mohli pomôcť?“

„Čo tým myslíš?“ spýtal sa ho Ivan.

„Nepáči sa mi, že budem len tak sedieť na zadku, kým tí na druhej strane sú možno už mŕtvi.“

Ivan zavrtel hlavou a pridal do kroku. „Pokiaľ chceš niečo robiť, skúšaj sám. Ja budem sedieť v Centrále, aby ťa pri tom skúšaní nič nezabilo.“

...

Kamenná stena sa pomaly zmenšovala. Muži a mladíci drvili sutiny a odvážali ich do vzdialených chodieb. Neskôr by sa možno dali využiť pri opevňovaní. Pri práci sa používali všetky dostupné prostriedky. Samozrejme boli prítomní aj vojaci a lekári pre prípad núdze. Šantal pracujúcich pozorovala s tichou účasťou cez kameru. Ona mala medzi nezvestnými len zopár známych, ale jej ďalší známi tam príbuzných mali a ona strávila niekoľko hodín ich utešovaním. Prácu v Centrále uvítala ako možnosť bdelého oddychu.

„Kde je toľko?“ ozval sa za ňou Pietro namosúrene. „Už nás mal dávno aj s Ivanom vystriedať!“

„Už sa blíži.“ odpovedala Šantal s pohľadom upreným na monitor. „Len mu, prosím ťa, nič nehovor. Chápeš, že sa na neho hneváš za to, čo ti povedal vtedy, ale teraz je ťažká doba. Nemusíme riešiť ešte aj vaše hádky.“

„Ja mu nič nepoviem.“ Pietro skontroloval senzory. „Raz si niekto všimne jeho nezodpovednosť a keď si to odskáče, ja to budem sledovať z diaľky a usmievať sa.“

Šantal sa pousmiala. Pietro bol jej vzdialený príbuzný. Tento vzťah chápal ako splnomocnenie oboznamovať ju so všetkými svojimi myšlienkami. Väčšinou sledoval dianie okolo seba s nadradenosťou a odstupom boha, ale keď sa niekto čo i len slovami dotkol jeho osoby, bol schopný nenávidieť daného človeka navždy. Terčom jeho nenávisti bol aktuálne Aldo, pretože po istom Pietrovom nadnesenom výroku počas dávnejšieho kritického útoku mu praskli nervy a povedal mu svoje. Šantal sa dodnes smiala na Pietrovom výraze, keďže on sa považoval za nedotknuteľného. Dovnútra vrazil Ivan s Aldom v päťach.

„Prepáčte, že meškám.“ povedal Aldo a rýchlo si sadol na svoje miesto. Pietro mu venoval krátky pohľad plný pohrdania a vyparil sa.

Šantal Aldovi s úsmevom kývla na znak odpustenia a tiež vyšla von. Už sa nemohla dočkať oddychu. Rýchlym krokom išla do svojho sektoru. Ľudí okolo seba už nevnímala a preto si neuvedomila, že sa niekto za ňou ponáhl'a. Neznámy ju musel poklepať po pleci, aby mu venovala pozornosť.

„Áno?“ pozrela na vysokého tmavovlasého muža, podľa oblečenia vojaka.

„Potrebujem vašu pomoc.“

...

„Jednu vec si musíš uvedomiť.“ povedal Ivan. „Zdvojnásobenie hliadok v Centrále nebol zlý nápad. Predtým tu bývala nuda. Ale teraz si môžeme pokecať.“

„O to práve išlo.“ odvetil Aldo. „Hliadky boli samostatné, aby ľudia ako ty dávali dobrý pozor, čo sa deje a nerozptyľovali sa.“ No keď už, bol rád, že tu bol s Ivanom. Všetko lepšie, než Pietro. On na hliadke nebýval ani sám. Veď keby zbadal napríklad štyridsať olpských červov, považoval by to za situáciu, pre ktorú sa netreba vzrušovať. Pri predstave štyridsiatich olpských červov Alda striaslo.

„Čo si myslíš o tom novom systéme rozmiestnenia zbraní?“ skúšal ho Ivan znova vtiahnuť do rozhovoru.

„Rozhodne je to lepšie, než predtým. No v súčasnej situácii...“

„Ty si ma nepochopil. Ide o to, aby sme na súčasnú situáciu nemysleli.“

„Prečo?“

„Zbytočne to človeka rozhodí. A navyše si nechcem narobiť problémy tým, že budem riešiť veci, ktoré nemám.“

„Čo tým myslíš?“

„Ak to bola sabotáž, sú v tom určite zapletení ľudia, ktorých by som si nechcel pohnevať. Mohli by si myslieť, že nad tým príliš rozmýšľam a chceli by ma odstrániť.“

Aldo zaváhal. Vždy si myslel, že jedinou hrozbou je svet vonku. Čo keď to nie je naozaj tak? Čo keď Mantova nie je až taká pokojná, ako sa zdá?

...

Šantal sa dívala na vojaka. „Ako vám môžem pomôcť?“

„Viem, kto to spravil. Ten výbuch.“

„Ako dlho to viete?“ spýtala sa zmätene. Prečo to hovorí práve jej?

„Vedel som to ešte predtým, než sa to stalo. Prosím vás len, aby ste si ma vypočuli a oznámili to. No nehovorte im, že som vám to povedal ja.“

Zaváhala. „Tak kto to bol?“

„Poďte so mnou.“

Prešli niekoľkými chodbami a Šantal si uvedomila, že vie, kam idú. Ku skladom munície. Tam sú aj výbušniny. Toto bude vážnejšie, než si myslela.

Zastali pri jedných dverách, ale nevošli dnu. Vojak sa poobzeral, či tam nikto nie je a ukázal na dvere.

„Výbušnina pochádzala z tohto skladu. Čoskoro by ste to zistili, ale bude lepšie to vedieť už teraz. Nebola umiestnená. O to ide, viete? Oni to vedia, ale nedávajú to najavo. Keby bola na strope, pravdepodobne by sa preboril a rádioaktivita by sa dostala dnu. Ale keby to ľuďom povedali, možno by pochopili, čo sa deje.“

„Prepáčte, nerozumiem tomu.“

„Samozrejme, nemôžete. Bolo to takto. Vybraní vojaci niesli nálož do vzdialeného sektoru, keď vybuchla. Bolo to spôsobené výrobnou vadou. Nebudete tomu veriť, ale je to naše jediné šťastie.“

„Prečo tú nálož prenášali?“ spýtala sa Šantal.

„Je to presne tak, ako tvrdili, že to byť nemôže. Vraj ľudia sa starajú o to, či vôbec prežijú. To sotva. Jedná sa o premyslený plán. Zničia zopár vybraných sektorov, aby sa lepšie opevnili, a navyše im tak ostane viac zásob.“

„Ale zabijú tým strašne veľa ľudí!“

„O to ide. Treba si priznať, aj v časoch najväčšej núdze sa nájdu takí, ktorí myslia len na seba. Je to sprisahanie, ale sú tu aj spravodliví. Tým to oznámte.“

„Kto sú tí spravodliví?“ spýtala sa Šantal.

„Napríklad...“ nedokončil, lebo začuli hlasy. Pokynul jej, aby išla. Prešla opačnou chodbou a čoskoro bola znova medzi ľuďmi v rušných častiach Mantovy.

To, čo si vypočula, bolo zvláštne. Jednoznačne to musela niekomu povedať. Ale komu? A ako?

...

Ľudia vystrašene prechádzali okolo kamenného závalu, ktorý zaberá celú chodbu. V sektore bežne bývalo okolo 200 ľudí, ale vo chvíli výbuchu boli mnohí z nich v inej časti pevnosti. Jon bol vtedy pri svojej rodine. Keď pocítil otrasy, bežal sa pozrieť, čo sa stalo. Uvedomil si, že sú teraz odkázaní sami na seba. Zhromaždil ľudí, aby sa spočítali. Skúšali odstrániť sutiny, ale nemali na to techniku a hrozili aj ďalšie zosuvy. Spolu s ďalšími mužmi, ktorí tam zostali, prezrel sektor, či je všetko v poriadku. Našli aj nejaké jedlo, ktoré si podelili. Zostávalo im len čakať.

Jon vedel, že jediná ich záchrana sú tí na druhej strane.

...

Aldo sa prechádzal po chodbách Mantovy, stratený v myšlienkach, keď si všimol Šantal. Stála na rohu a pozorovala ľudí. Akoby niečo hľadala. Podišiel k nej.

„Ahoj. Môžem ti nejako pomôcť?“

Pozrela na neho. „Vieš udržať tajomstvo?“

„Myslím, že áno. Čo sa stalo?“

„Viem, kto spôsobil ten výbuch, a potrebujem, aby si mi pomohol nájsť niekoho zodpovedného, komu by sme to mohli povedať,“ povedala.

Aldo sa zamyslel. „Možno by som ti vedel s týmto pomôcť. Poznám pár ľudí zhora, niektorých aj v dobrom. Môžeme za nimi zájsť aj hneď teraz, ak chceš.“

Vďaka sa na neho usmiala. „Podme.“

Viedol ju po chodbách a premýšľal, odkiaľ by to mohla vedieť, keď zrazu sa rozozvučala siréna. Z reproduktorov sa rozoznel hlas: „Pozor, útok mutantov. Nejde o cvičenie. Opakujem. Útok mutantov. Všetci na svoje miesta.“

Aldo so Šantal sa na seba pozreli a takmer naraz sa rozbehli ku Centrále.

...

V Centrále sedela Inga a potešene sa usmievala. „Hlásila som dobre?“ spýtala sa.

„V pohode.“ odpovedal Aldo a sadol si na miesto. Pozrel na monitory. Útok nebol veľký, prichádzal len z jedného smeru. Mali by to zvládnuť bez problémov.

Dovnútra sa vrátil Ivan a ešte za chôdze kontroloval počítače.

„Stav?“ spýtala sa Šantal.

„Guľometné veže sú pripravené.“

„Mutantov nie je veľa. Neplytvajte muníciou.“ ozval sa od dverí Pietro.

Aldo si zahryzol do jazyka. Teraz na hádky nie je čas.

„Už som ich zamerala.“ hlásila Šantal.

„Vojaci so samopalmi pripravení.“

„Odpaľujem rakety... teraz.“

Na obrazovkách sledovali výbuch. Zabil našťastie takmer všetkých mutantov. O zvyšok sa postarali guľometné veže. Bolo to víťazstvo na strane Mantovy, čo nebolo síce zriedkavé, ale ani časté, keďže väčšinou čelili presile.

„Hurá!“ zvykla Inga.

„Som jediný, komu sa to zdalo príliš ľahké?“ spýtal sa Ivan. Ostatní ho sprážili pohľadom.

„Kto tu teraz zostáva?“ spýtal sa Aldo.

„Môžem ja s Pietrom.“ povedala Inga. Pietro sa zatváril, akoby mu to bolo srdečne jedno.

Aldo so Šantal vyšli von.

„Išlo ti to dobre.“ ocenil Aldo.

„Aj tebe.“ usmiala sa. „Ideme?“

Prikývol a spolu sa vydali dokončiť úlohu.

...

Jon neustále sledoval sutiny, pri najmenšom pohybe kameňa bol pripravený zaveliť na útek. Keď začul tlmené sirény, najprv chcel automaticky bežať na svoje miesto. Potom si uvedomil, že nemá kam ísť. Len dúfal, že útok neprichádza z ich strany. V tom prípade by už boli mŕtvi. Poplach však pomerne rýchlo skončil. Zrejme sa nejednalo o nič vážne.

Vedľa neho stála Linda. „Prečo tie kamene ešte nedali preč?“ spýtala sa.

Chytil ju za ruku. „Majú teraz veľa práce, ale o chvíľu nás oslobodia.“

Pozorne sa zadívala do chodby. „Niečo tam hučí. Počuješ to, ocko?“

Započúval sa. Počul tiché hlasy ľudí, šuchot a kroky, ale nič ďalšie. No možno... Linda mala zdravý sluch, nepočúvala pravidelne rachot automatických zbraní. Mohla niečo počuť.

Vtedy to však začul aj on. Hukot nejakého stroja. Sutiny sa roztriasli.

„Pozor!“ zvolal.

Ľudia sa cívli a so strachom pozorovali, ako sa pri strope urobil malý otvor. Hučanie utíchlo. Bolo však počuť hlasy ľudí. Jon si potešene vydýchol. Sú zachránení.

„Hej, vy tam! Odstúpte, nech to môžeme prebúrať!“ ozvalo sa z druhej strany.

Ľudia poslušne ustúpili. Otvor sa postupne zväčšoval. Po chvíli cezeň prekĺzol vojak a opatrne zoškoľil dole. Podišiel k Jonovi. Ten mu podal ruku.

„Ďakujeme.“ povedal.

...

Aldo a Šantal sedeli na schodoch do kancelárie rady, ktorá riadila Mantovu, keď prišiel oznam, že sutiny boli odstránené a ľudia sú zachránení. Šantal už stihla Aldovi všetko povedať. Musel uznať, že je to vážne. Bolo to treba oznámiť. Keď však prišli dobré správy, zaváhal. Problém bol predsa vyriešený. No môže sa to zopakovať?

„Tak čo?“ spýtal sa.

„Ja som za.“ odpovedala Šantal.

Možno ich vo vnútri hneď zastrelia, možno ľudia, ktorým to chcel povedať, nie sú tí spravodliví. No keby s tým nič nespravili, zbavili by sa zodpovednosti, všetko by pokračovalo, a na rad by prišiel na príklad ten jeho sektor.
„Podme.“ povedal a stisol jej ruku.
Usmiala sa a spoločne vošli dnu.